

ZPRÁVA O ČINNOSTI 2022

ODDĚLENÍ EDUKACE A METODICKÉ PODPORY
POSÁDKA VZDĚLÁVÁNÍ

ČÁSTEČNÝ SOUČET

Rok 2022 byl pro nás rokem výjimečného nasazení, což se kladně odrazilo také na úspěšnosti našich projektů.

Krom základních služeb pro školy jsme se více soustředili také na akce pro širokou veřejnost (jako je Noc vědců, vzdělávání seniorů, webináře a konference).

Tradičně se většina naší pracovní náplně týká každodenní práci se studenty a pedagogy. Pro školy připravujeme lekce informační a mediální gramotnosti, kybernetické bezpečnosti a v naší makerspace dílně se podílíme na rozvoji informatických kompetencí.

92

akcí pro veřejnost
fyzicky i online

12 204

účastníků
z řad široké veřejnosti
navštívilo nebo zhlédlo naše
výukové akce či videa

Z 92 akcí pro veřejnost bylo
realizováno

59

akcí pro žáky a studenty
základních, středních
a vysokých škol

1 295

účastníků
zejména v oblasti informační
a mediální gramotnosti,
pro žáky základních škol
nejčastěji pořádáme lekce
v makerspace dílně

ČÁSTEČNÝ SOUČET

Rok 2022 byl i s ohledem na mimořádné události spojené s vypuknutím války na Ukrajině rokem, v němž dominovalo mediální vzdělávání.

Této oblasti jsme se se zvýšenou intenzitou věnovali také my, neboť jsme cítili naléhavou potřebu zvyšovat povědomí veřejnosti o vlivech dezinformací nejen na fungování demokracie, ale také na situaci ve společnosti.

2 259

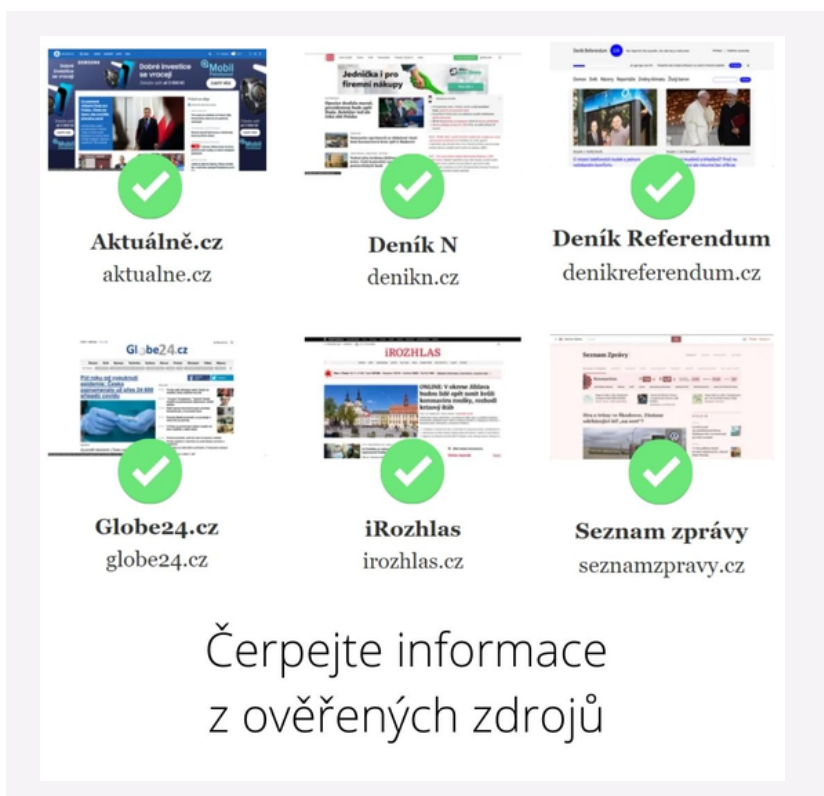
sledujících na Facebooku

836

sledujících na Instagramu

209

odběratelů na YouTube

Nejúspěšnější facebookový příspěvek roku 2022 jsme uveřejnili krátce po vypuknutí války na Ukrajině. Příspěvek se dostal k 19 000 uživatelům, což samo o sobě ukazuje, jak lidé vnímali naléhavost čerpání informací z ověřených zdrojů. Počet odběratelů na YT kanále se téměř zdvojnásobil.

VZDĚLÁVÁNÍ

– KONZULTACE

Konzultace k závěrečným pracím tvoří základní službu pro studenty

Studenti se na nás mohou obracet s dotazy týkající se výběru tématu, formulace výzkumné otázky nebo hypotézy, struktury práce, zdrojů nebo citování. Jsme připraveni vyslechnout a poradit s jakýmkoli problémem, pro jehož řešení se budeme cítit kompetentní.

Objednávka konzultace

Pišu *	seminární práci
Téma práce *	Cirkulární ekonomika
S čím potřebuješ pomoci? * 	Citování zahraniční legislativy
Studuji *	Studuji
Jméno a příjmení *	Květoslava Kudrnatá
E-mail *	kudrnata.kveta@gmail.com
Termín schůzky 	kdykoli ve středu

☐ Souhlasím se zpracováním osobních údajů obsažených v tomto formuláři. Údaje nebudou poskytnuty třetím stranám a budou využity pouze k zajištění požadované služby.*

Odeslat

Snadnější odbavení konzultací nám umožňuje webový formulář, jehož vyplněním nám studenti poskytnou základní informace o sobě i o problému, se kterým se potýkají.

111

konzultací

z toho 83 pro studenty středních a vysokých škol
28 konzultací pro veřejnost (zejm. v oblasti 3D tisku a pomoci s technologiemi)

VZDĚLÁVÁNÍ – NAPÍŠU DIPLOMKU

Online kurz: Napíšu diplomku

V letošním roce jsme do kurzu přidali novou lekci: *Jak se vyjadřovat v diplomce*. Lekce pokrývá problematiku spisovného vyjadřování, autorského stylu a řadu dalších problémů.

5 987

jedinečných diváků

počet konkrétních osob, které
si pustily jedno z videí

7 417

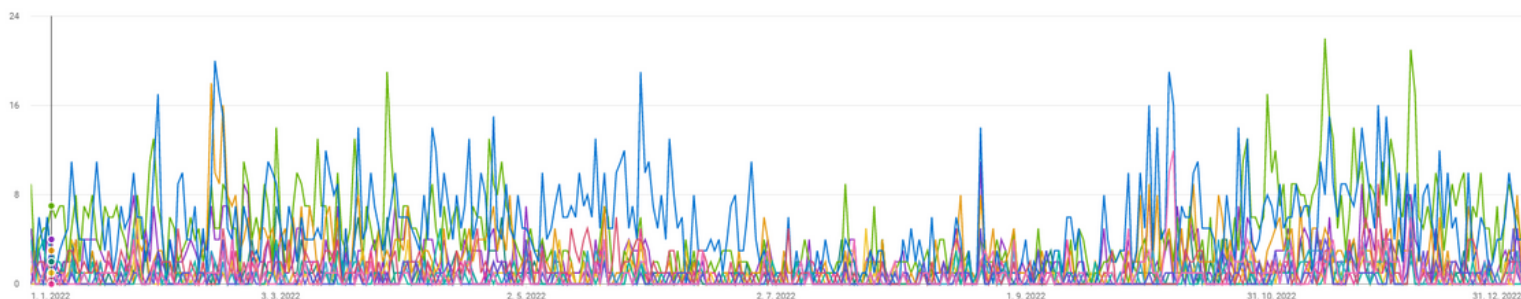
celkový počet shlédnutí

všechna jedinečná
i opakovaná zhlédnutí

523

hodin

věnovali celkem diváci
sledování všech videí

Graf výše (výřez z YouTube Studio) znázorňuje množství zhlédnutí konkrétních videí a ilustruje tím aktivitu studentů během roku 2022.

Od svého vzniku zhlédlo kurz **12 643 jedinečných diváků 16 580×**.

Sledováním strávili **1 148 hodin**. Kanál MSVK díky tomu získal **93 odběratelů**.

VZDĚLÁVÁNÍ

– MAKERSPACE

Makerspace je atraktivní pro všechny

Pracujeme na tom, aby naše makerspace dílna byla vybavena širokým spektrem výukových robotů. Žádáme o granty, díky kterým neustále rozšiřujeme robotické vybavení naší dílny.

1 639

návštěvníků makerspace dílny

kteří si v rámci exkurze nebo samostatné lekce vyzkoušeli práci s roboty (číselný údaj zahrnuje děti, žáky, studenty i širokou veřejnost)

Lekce týkající se rozvoje informatických kompetencí jsou relevantní pro všechny věkové skupiny, od školek, po středoškoláky až po širokou veřejnost.

VZDĚLÁVÁNÍ

– MAKERSPACE

Swanky kemp

Během července a srpna jsme se 3x podíleli na programu Hitech kempu od Swanky a převezli jsme naši makerspace dílnu do areálu Moravskoslezského inovačního centra.

Poskytli jsme sadu našich výukových robotů, jejich prostřednictvím se děti mohly zdokonalit v kompetencích navazujících na RVP.

Připravili jsme pro ně několik stanovišť a plno úkolů (a další si kreativně vymýšleli sami), pomocí kterých si vyzkoušeli Ozoboty, Sphero koule, Lego Boost, micro:bity.

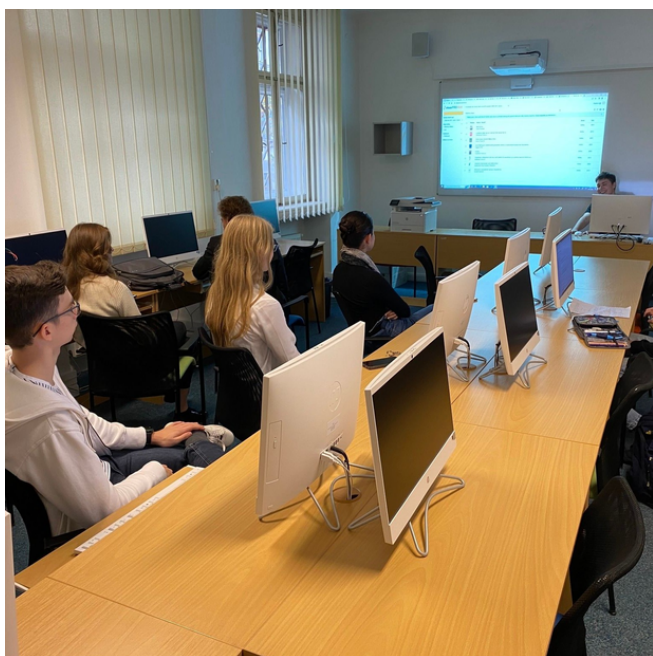
Malí šikulové tvořili také pomocí 3D per a plackovače, se kterým si na závěr vyrobili vlastní odznak za skvěle odvedenou práci.

VZDĚLÁVÁNÍ

– LEKCE PRO ŠKOLY

Lekce pro školy jsou stále tím nejžádanějším

Školy se na nás nejčastěji obracejí s poptávkou po lekcích mediální gramotnosti, odborného psaní a kybernetické bezpečnosti. Převažují střední školy a poslední ročníky základních škol.

VZDĚLÁVÁNÍ

706

hodin jsme v roce 2022 věnovali sebevzdělávání

Adéla Klečková pro nás připravila celodenní lekci s názvem: **Kybernetický aktivismus a kybernetické válčení**. Lekce byla postavena zejm. na popisu činností aktivistických skupin, které bojují proti dezinformacím. Velmi přínosné byly také příklady cvičení k odhalování manipulace s obrazovým materiálem.

Sebevzdělávání

Náš tým se neustále učí, abychom udrželi krok se studenty, s technologiemi i s dobou. Od Nadace OSF jsme v souvislosti s oceněním Bibliotheca Inspirans obdrželi finanční prostředky na uspořádání vzdělávacích aktivit jako cenu za přínos v oblasti mediálního vzdělávání. Z prostředků nadace OSF jsme zorganizovali **2 školení na míru** pro celý tým.

Badatelská skupina Konspirationalita, pro nás připravila školení na **Konspirační teorie**. Výzkumná skupina se věnuje výzkumu fenoménu konspiračních teorií a sdružuje religionisty, antropology, folkloristy, etnology, lingvisty a politology.

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PRO VZDĚLAVATELE

Projekt: Máte správné informace?

Na jaře 2022 jsme uspořádali online konferenci a sérii workshopů pro pedagogy s názvem Máte správné informace?, obě aktivity se věnovaly tématům dezinformací a hybridních hrozeb a byly podpořeny z grantu Nadace OSF v programu Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím.

Na konferenci vystoupila ministryně pro vědu, výzkum a inovace ČR Helena Langšádlová, mluvčí hnutí Českých elfů Bob Kartous, manažer společnosti Prague Security Studies Institute Jonáš Syrovátka a důstojník generálního štábu Armády ČR Otakar Foltýn. Moderování se ujala politoložka Eva Klusová. Konferenci v reálném čase sledovalo **156 sledujících.**

93

účastníků z řad učitelů a knihovníků

na workshopech se vystřídal
celkem 39 učitelů
a 54 knihovníků

Na konferenci navazovaly 4 workshopy pro pedagogy a knihovníky. Eva Klusová účastníky uvedla do problematiky definicí pojmů a vysvětlením základních zákonitostí z oblasti hybridního působení. S Romanem Mácou jsme analyzovali příklady dezinformací vyskytující se v českém informačním prostoru, zejména na sociálních sítích. Koučka Petra Klapuchová s námi procvičila techniky jednání v konfliktních situacích. S Ondřejem Filipcem jsme celou sérii metodicky uzavřeli a vytvořili jsme si vzdělávací aktivity na míru do škol i knihoven.

MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PRO VZDĚLAVATELE

197

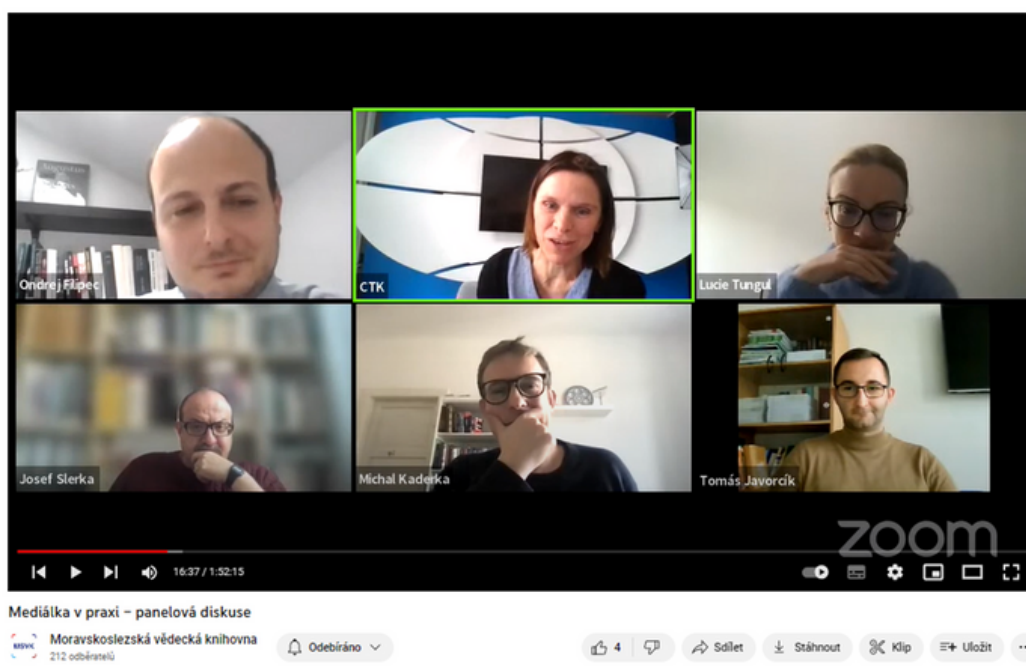
diváků obou přenosů
modelové hodiny sledovalo
130 diváků
panelovou diskuzi 37

Mediálka v praxi – modelové hodiny a panelová diskuze odborníků

V listopadu jsme uspořádali online workshopy pro pedagogy a knihovníky v oblasti mediálního vzdělávání.

Workshop vedený dr. Ondřejem Filipcem (UPOL) se zaměřil na pět modelových hodin vhodných pro různé školní předměty.

Následná panelová diskuse odborníků probrala do hloubky potřeby a možnosti mediální výchovy. Diskuze moderoval dr. Filipce a zúčastnili se jí Tomáš Javorčík (OSU), Josef Šlerka (UK), Lucie Tungul (UPOL), Michal Kaderka (g. Na Zatlanec) a Martina Vašíčková (ČTK). Obě setkání je možné zhlédnout i zpětně na Youtube.

Díky zmíněným aktivitám v oblasti mediálního vzdělávání jsme navázali řadu podnětných spoluprací.

AKTIVITY A OCENĚNÍ

Účastnili jsme se Festivalu mediálního vzdělávání

Festival mediálního vzdělávání pořádala společnost Seznam a pražské Gymnázium Na Zatance. Jednalo se o pilotní projekt, jehož cílem bylo uspořádat setkání pro pedagogy, knihovníky a zástupce vzdělávacích organizací, kteří se této problematice věnují.

Získali jsme ocenění Bibliotheca Inspirans

Za vzdělávací cyklus Máte správné informace? byla naše knihovna nominována na cenu Bibliotheca Inspirans. Bibliotheca inspirans je jediné ocenění v Česku, které nevzniklo uvnitř knihovnické obce, ale z vnějšku, a uděluje se knihovnám, které díky mediálnímu vzdělávání září na mapě ČR. Ocenění jsme převzali na konferenci Knihovny současnosti v Olomouci a stali jsme se tak jednou ze sedmi knihoven napříč Českem, které byly oceněny za velmi nápaditý způsob mediálního vzdělávání.

AKTIVITY

Diplomaraton a vernisáž

V listopadu jsme ve spolupráci s Kampusem Palace uspořádali akci, jejímž cílem bylo podpořit studenty vysokých škol v psaní kvalifikačních prací.

Diplomaraton se uskutečnil ve společenské místnosti Kampusu Palace. Po celých 24 hodin byli nepřetržitě přítomni lektori ze vzdělávací posádky, kteří poskytovali studentům konzultace a pomoc s psaním.

Diplomaraton odstartoval vernisáží výstavy Nevíš si rady?, kterou tvoří 9 výukových panelů s tipy pro psaní závěrečných prací. Na vernisáž navazovala přednáška s tipy a triky pro psaní, včetně vyhledávání odborné literatury, struktury práce, citování apod. Pak už se účastníci mohli soustředit na psaní, konzultovat s lektory nebo se občerstvit kávou, čajem nebo sušenkami.

Celkem na diplomaraton dorazilo **25 účastníků**, proběhlo **12 konzultací** na konkrétní témata, od očekávaných jako vyhledávání zdrojů či citací po méně obvyklé jako užití webu mapy.cz pro diplomový projekt. Během 24 hodin se u studentů vystříдалo 5 lektorů, kteří poskytovali konzultace v každou denní i noční dobu.

*"(...) se spolužákem jsme napsali půlku seminárky, kterou bychom jinak tahali ještě X dní. Bylo to parádní a moc díky za možnost účasti."
„Rady a tipy byly užitečné, seznámila jsem se s novými lidmi, byla jsem velmi spokojená.“*

AKTIVITY

Erasmus+

V dubnu jsme v Ostravě hostili jedno z mezinárodních setkání koordinátorů-učitelů projektu z programu EU Erasmus+.

Cílem projektu The Love of Reading je podpora čtenářství a čtenářské gramotnosti u školáků.

Úkolem MSVK v projektu bylo vytvoření volně přístupné e-knihovny a ve spolupráci s partnery její naplnění obsahem. Základem e-knihovny je sbírka anglických knih, postupně jsou doplňovány také knihy v národních jazycích účastnických zemí. S touto databází volně dostupných literárních textů učitelé pracují ve výuce.

NOC VĚDCŮ

Noc vědců na téma: VŠEMI SMYSLY

Loni jsme se opět zapojili do pořádání Noci vědců. Organizaci, propagaci a koordinaci jsme měli na starosti již podruhé. Program byl koncipován pro děti i dospělé.

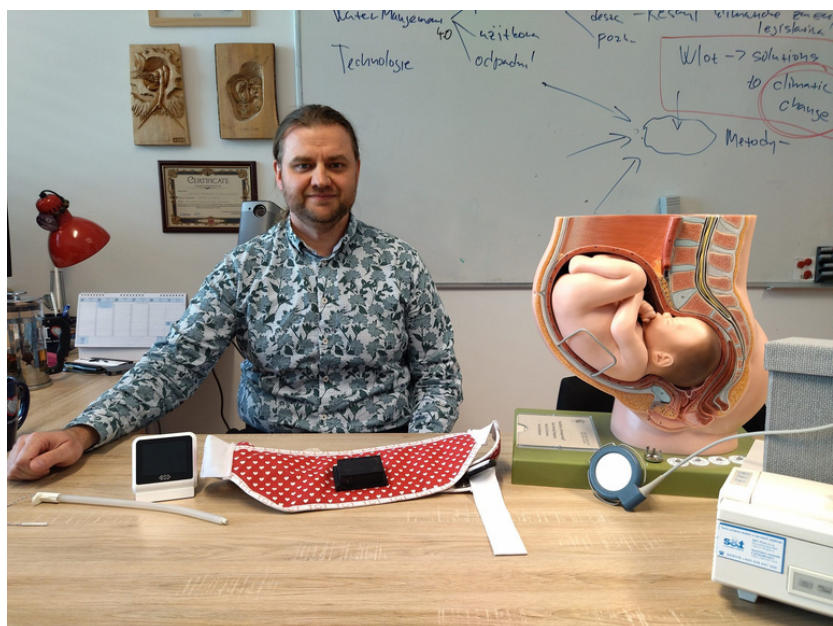
Program odstartovala přednáška MUDr. Františka Jurka s názvem Genialita mozku aneb Možnosti lidského poznání. Během druhé přednášky s názvem V bříšku na dohled a na doslech představili prof. Radek Martinek a dr. Radana Kahánková z Katedry kybernetiky a biomedicínského inženýrství VŠB-TUO výzkumný projekt, v rámci kterého jejich tým vyvíjí zařízení pro monitoraci nenarozených miminek. Posledním přednášejícím byl náš kolega, filozof a vysokoškolský pedagog dr. Marek Timko s přednáškou představující hlavní myšlenky transhumanismu.

V levém křídle knihovny, probíhal interaktivní workshop, kde si na jednotlivých stanovištích mohli malí i velcí návštěvníci potrénovat všechny své smysly a posílit sensorickou paměť. K dispozici byla řada pomůcek, díky nimž se účastníci přesvědčili, že „vidět“ se dá nejen zrakem.

300

účastníků

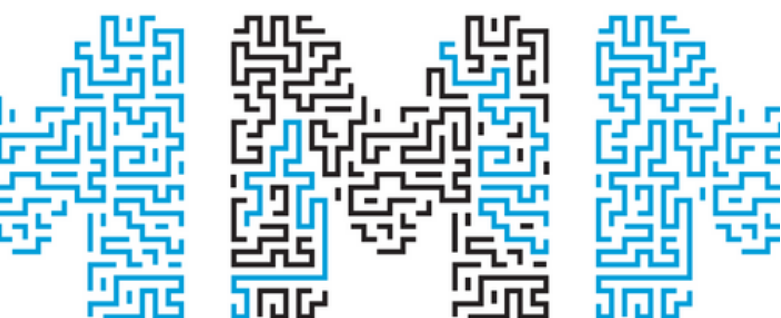
navštívilo knihovnu během celého programu

PŘIPRAVUJEME

Na co se můžete těšit v roce 2023?

Chystáme skvělé akce pro školy, učitele i knihovníky. Těšte se s námi na nálož mediálky pro žáky i seniory.

MEDIÁLNÍ OLYMPIÁDA

Na začátek roku 2023 jsme si pro studenty a pedagogy středních škol připravili lahůdku v podobě **olympiády v mediální gramotnosti**. Studenti z celého Moravskoslezského kraje budou mít možnost otestovat své schopnosti a zabojovat o cestu do Evropského parlamentu. Akce probíhá pod záštitou Heleny Langšádlové, ministryně pro vědu, výzkum a inovace a europoslance Ludka Niedermayera.

V loňském roce jsme v městské knihovně v Orlové připravili seminář pro seniory s názvem **Bezpečně internetem**.

V aktivitách pro seniory plánujeme pokračovat i letos. Na jaře 2023 připravujeme 2 setkání stejného formátu v prostorách MSVK a zvažujeme také lekci na základy kyberbezpečnosti.

PŘIPRAVUJEME

Na co se můžete těšit v roce 2023?

Chystáme skvělé akce pro školy, učitele i knihovníky. Těšte se s námi!

Rok 2022 jsme završili úspěšným podáním **grantu z nadačního fondu Hyundai**, zaměřeného na cirkulární ekonomiku pro knihovníky. Na jaře 2023 uspořádáme **4 praktická setkání**, na kterých se účastníci dozvědí, jak pracovat s tématem **cirkulární ekonomiky** ve svých knihovnách a jak připravovat a navrhovat vzdělávací akce v této oblasti.

V MSVK probíhají od března 2022 pravidelné kurzy češtiny pro dospělé uprchlíky z Ukrajiny.

Cílem našeho projektu **S roboty v knihovně**, podpořeného nadací OSF, je doplnit tyto kurzy o volnočasové aktivity pro děti od 6 let a středoškoláky. Za pomoci výukových robotů budeme zábavnou formou prohlubovat jejich znalosti češtiny, zároveň budeme rozvíjet inženýrské myšlení a digitální gramotnost v návaznosti na RVP.

V květnu se chystáme využít spolupráci, kterou jsme navázali s firmou ABB, a zapůjčit do knihovny robotické rameno. Pro technické školy bychom rádi připravili workshopy s odborníky na obsluhu a možnosti těchto robotů.

PŘIPRAVUJEME

Na co se můžete těšit v roce 2023?

Chystáme skvělé akce pro školy, učitele i knihovníky. Těšte se s námi!

V červnu se zapojíme do programu **Zlínského filmového festivalu**. Budeme se podílet jak na workshopech pro děti a studenty, tak na konferenčním programu, který využijeme jako promo pro další celorepublikový ročník Mediální olympiády.

ZLÍN
FILM
FESTIVAL

Festival mediálního vzdělávání

V srpnu se opět chystáme na **Festival mediálního vzdělávání**. Připravujeme zprávu o průběhu Mediální olympiády, kde bude možné vyzkoušet si jak testové otázky, tak praktický úkol z 2. kola soutěže. Dále chystáme workshop na využívání umělé inteligence v mediálním vzdělávání.

Těšíme se na další ročník **Noci vědců** (tentokrát na téma TAJEMSTVÍ) a pomalu chystáme program. Bude to umělá inteligence, nebo konspirace? Zatím je to tajemství :)

NOC
VĚD
CŮ

KAMPUS PALACE
DIPLOMARATON

S Kampusem Palace projednáváme možnost opakování podzimního Diplomaronového trháku.

PODĚKOVÁNÍ

Všem pedagogům, studentům a dalším partnerům, se kterými spolupracujeme, děkujeme za přízeň a jsme rádi, že jsme tu mohli být pro vás. Vaše posádka:

Kamila Plisková
Michaela Mrázová
Jakub Maruš
Nikol Martiníková
Gabriela Škorníková

Celé posádce za její mimořádné nasazení, nezničitelné odhodlání, nepředstavitelnou kreativitu a každodenní bomby děkuje
– Pavlína Tassanyi

Moravskoslezská
vědecká knihovna
v Ostravě

Mgr. Pavlína Tassanyi
Zpráva o činnosti 2022
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, p. o.
Odd. edukace a metodické podpory
Prokešovo náměstí 1802/9
702 00 Ostrava